

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะประชากร ประชากรสำหรับการวิจัยนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2513 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งหมด 14 โรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานศึกษาและจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัด
เพชรบุรี

ลำดับที่	สถานศึกษา	ประเภท โรงเรียน	ที่ตั้ง โรงเรียน	จำนวนนักเรียน		
				ชาย	หญิง	รวม
1	โรงเรียนพรหมานุสรณ์	รัฐบาล	ในเมือง	173	ไม่มี	173
2	โรงเรียนเบญจมาเทศอุทิศ	รัฐบาล	ในเมือง	ไม่มี	175	175
3	โรงเรียนบ้านแหลมวิทยา	รัฐบาล	ต่างอำเภอ	56	39	95
4	โรงเรียนเขาย้อย	รัฐบาล	ต่างอำเภอ	38	11	49
5	โรงเรียนบ้านลาดวิทยา	รัฐบาล	ต่างอำเภอ	61	22	83
6	โรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี	รัฐบาล	ต่างอำเภอ	27	14	41
7	โรงเรียนท่ายางวิทยา	รัฐบาล	ต่างอำเภอ	70	23	93
8	โรงเรียนอรุณประดิษฐ์	ราษฎร์	ในเมือง	51	59	110
9	โรงเรียนสุวรรณรังสฤษดิ์	ราษฎร์	ในเมือง	107	51	158
10	โรงเรียนปรีดิรังสรรค์	ราษฎร์	ในเมือง	78	31	109
11	โรงเรียนศึกษาปัญญา	ราษฎร์	ในเมือง	13	14	27
12	โรงเรียนบุญเลี่ยมวิทยา	ราษฎร์	ในเมือง	17	7	24
13	โรงเรียนคงคาราม	ราษฎร์	ในเมือง	37	6	43
14	โรงเรียนทรงประสาทวิทยา	ราษฎร์	ในเมือง	10	5	15
	รวม			738	460	1198

จากประชากรทั้งหมดในตารางที่ 1 ผู้วิจัยได้แยกออกเป็นประเภทคือ นักเรียนชาย
นักเรียนหญิง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาล นักเรียนโรงเรียนราษฎร์ นักเรียนโรงเรียนในเมือง
นักเรียนโรงเรียนต่างอำเภอ นักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพค้าขาย ข้าราชการ เกษตรกรรวม

และอาชีพอื่น ๆ และทำการศึกษานำ โดยทดลองสุ่มตัวอย่างจากประชากรแต่ละประเภท เพื่อหาค่าความแปรปรวน และคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากสูตร¹

$$N = \frac{z^2 s^2}{d^2}$$

เมื่อ	N	แทนจำนวนตัวอย่าง
	z	แทนความน่าจะเป็นที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนแบบที่ 1 (probability of type I Error)
	s	แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ได้จากการศึกษานำ
	d	แทนขอบเขตของความคลาดเคลื่อน (limit of error)

โดยให้ระดับความมีนัยสำคัญเป็น .05 และขอบเขตของความคลาดเคลื่อนเป็น 5 จากผลที่ได้ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างได้เป็น 10 กลุ่ม แต่เฉพาะกลุ่มที่ 7 ถึงกลุ่มที่ 10 ใช้วิธีสุ่มแบบเดียวกันกับอาชีพเดียวและนำไปใช้กับอีก 3 อาชีพ ได้นดดังนี้

1. กลุ่มนักเรียนชายจำนวน	252 คน
2. กลุ่มนักเรียนหญิงจำนวน	156 คน
3. กลุ่มนักเรียนโรงเรียนรัฐบาลจำนวน	180 คน
4. กลุ่มนักเรียนโรงเรียนราษฎร์จำนวน	170 คน
5. กลุ่มนักเรียนโรงเรียนในเมืองจำนวน	208 คน
6. กลุ่มนักเรียนโรงเรียนต่างอำเภอจำนวน	121 คน
7. กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพค้าขายจำนวน	100 คน
8. กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพราชการจำนวน	100 คน
9. กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพเกษตรกรรมจำนวน	100 คน
10. กลุ่มนักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ จำนวน	100 คน

¹J.P. Guilford, Fundamental Statistics in Psychology and Education (4th ed.; New York: McGraw-Hill Book Company, 1965), pp. 214 - 216.

2. การรวบรวมข้อมูล

เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบฟอร์มขึ้นมีรายละเอียดประกอบด้วย

1. ชื่อโรงเรียน
2. ที่ตั้งโรงเรียน
3. ประเภทโรงเรียน
4. เพศของนักเรียน
5. ชื่อนักเรียน
6. คะแนนรายวิชาและรวมทั้งหมวด
7. อาชีพของผู้ปกครอง

ผู้วิจัยได้ออกเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บคะแนนสอบวิชาเลข-พีชคณิต วิชาเรขาคณิตและรวมทั้งหมวดจากแผนกศึกษาธิการจังหวัด ส่วนอาชีพผู้ปกครองเก็บจากแผนกทะเบียนของโรงเรียนทั้ง 14 โรงเรียน ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 19 วัน ตั้งแต่ วันที่ 15 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 30 พฤศจิกายน และวันที่ 13 ธันวาคม ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2514

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้ออกมาวิเคราะห์ค่าสถิติเพื่อนำไปใช้ในการแปลผลโดยค่าสถิติต่อไปนี้

3.1 การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) เป็นการรวบรวมคะแนนดิบของนักเรียนให้เข้าเป็นหมวดหมู่เพื่อดูว่ามีคนที่ได้คะแนนต่าง ๆ กันอยู่เท่าไร ทำให้มองเห็นภาพการกระจายของจำนวนคนและคะแนนของจำนวนคนในช่วงคะแนนต่าง ๆ การวิจัยครั้งนี้จะใช้การแจกแจงความถี่เขียนกราฟเพื่อเปรียบเทียบการกระจายของจำนวนคนและคะแนนของ

- ก. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง
 ข. นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์
 ค. นักเรียนโรงเรียนในเมืองและโรงเรียนต่างอำเภอ
 ง. นักเรียนที่มีผู้ปกครองอาชีพค้าขาย ข้าราชการ เกษตรกรรม และอาชีพอื่น ๆ โดยแยกเป็นวิชาเลข-พีชคณิต เรขาคณิต และรวมทั้งหมวด และในการเขียนกราฟนั้นได้เทียบให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มที่จะเปรียบเทียบกันเท่ากันเสียก่อน

3.2 มัชฌิมเลขคณิต (Mean) เป็นการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่มในแต่ละวิชาและรวมทั้งหมวด โดยใช้สูตร²

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทนมัชฌิมเลขคณิต

$\sum X$ แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทนจำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่ม

3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละกลุ่มในแต่ละวิชาและรวมทั้งหมวด เพื่อบอกถึงปริมาณการกระจายของคะแนน โดยใช้สูตร³

$$s = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - (\bar{X})^2}$$

เมื่อ s แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

$\sum X^2$ แทนผลรวมของกำลังสองของคะแนน

N แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม

\bar{X} แทนมัชฌิมเลขคณิต

²Henry M. Garrett and R.S. Woodworth, Statistics in Psychology and Education (Bombay: Vakils, Feffer and Simons Private Ltd., 1966), p. 27.

³Ibid., p. 58.

3.4 ค่าเรโซเอฟ (F-ratio) เพื่อเปรียบเทียบการกระจายของคะแนนในแต่ละวิชาและคะแนนรวมทั้งหมวด ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลกับนักเรียนโรงเรียนราษฎร์ และนักเรียนโรงเรียนในเมืองกับนักเรียนโรงเรียนต่างอำเภอ โดยไซสุคร⁴

$$F = \frac{s_1^2}{s_2^2}$$

เมื่อ F แทนค่าเรโซเอฟ
 s_1^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนชุดที่ 1
 s_2^2 แทนความแปรปรวนของคะแนนชุดที่ 2

3.5 คะแนนมาตรฐาน (Standard Score) เป็นการเปลี่ยนคะแนนดิบให้มีคะแนนมาตรฐานเพื่อคำนวณหาจำนวนคนที่ได้คะแนนต่าง ๆ เมื่อโค้งนั้นเป็นโค้งปกติ โดยไซสุคร⁵

$$z = \frac{X - \bar{X}}{s}$$

เมื่อ z แทนคะแนนมาตรฐาน
 X แทนคะแนน
 s แทนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 \bar{X} แทนมัธยิมเลขคณิต

⁴Allen L. Edward, Experimental Design in Research (New York: Henry Holt and Co., 1960), p. 163.

⁵Palmer O. Johnson and Robert W.B. Jackson, Introduction to Statistical Method (New York: Prentice-Hall, Inc., 1953), p. 234.

3.6 ไค-สแควร์ (Chi-square) เป็นการทดสอบการแจกแจงความถี่ของคะแนนแต่ละกลุ่มในแต่ละวิชาและรวมทั้งหว่าความถี่ลักษณะเป็นโค้งปกติหรือไม่ โดยใช้สูตร⁶

$$\chi^2_{[df]} = \sum \left[\frac{(f_o - f_e)^2}{f_e} \right]$$

เมื่อ χ^2 แทนค่าไค-สแควร์
 f_o แทนความถี่ที่ได้จากการปฏิบัติ
 f_e แทนความถี่ตามสมมติฐาน
 df แทนชั้นแห่งความเป็นอิสระ

3.7 การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์แต่ละวิชาและรวมทั้งหว่าระหว่างนักเรียนที่ผู้ปกครองอาชีพต่าง ๆ กัน นักเรียนชายกับหญิง นักเรียนโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนราษฎร์ และนักเรียนโรงเรียนในเมืองกับต่างอำเภอ โดยใช้สูตร⁷

$$F = \frac{\text{Group mean square}}{\text{Within mean square}}$$

$$\text{หรือ } F = \frac{MS_g}{MS_w}$$

เมื่อ MS_g แทนรายเฉลี่ยกำลังสองระหว่างกลุ่มอาชีพ
 MS_w แทนรายเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่มอาชีพเดียวกัน

⁶ประคอง กรรณสุข, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 2, พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2513), น. 52.

⁷Games E. Wert, Charles O. Neidt and J. Stanley Ahmann, Statistical Methods in Educational and Psychological Research (New York: Appleton - Century - Crofts, Inc., 1954), p. 176

การเปรียบเทียบว่ามีผลแตกต่างกันหรือไม่ ใช้การทดสอบ
ของคินแคน (Duncan's Test) มีสูตรว่า⁸

$$\frac{s}{\bar{x}} = \frac{s}{\sqrt{n}}$$

เมื่อ s แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
 \bar{x} แทนรากที่สองของรายเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่มอาชีพ
 s แทนรากที่สองของรายเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่มอาชีพ
 n แทนจำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

จากการใช้ค่าสถิติหลายอย่างดังกล่าวนี้ ในการศึกษาและเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผล
ทางคณิตศาสตร์เพื่อศึกษาในหลาย ๆ ด้าน และเป็นที่ยืนยันผลที่ได้จากการวิเคราะห์
อีกด้วย

⁸ Allen L. Edwards, Experimental Design in Psychological Research (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1950), p. 136-140.